Juhend A1.9.02 - Perioodi 2023–2027 maaparandussüsteemi ajakohastamise ja keskkonnakaitserajatise ehitamise investeeringutoetus taotlemiseks e-PRIA-s.

Toetustaotlusi saab esitada 09. detsembrist 16. detsembrini 2026. a.

2026. aasta detsembris toimub maaparandussüsteemi ajakohastamise ja keskkonnakaitserajatise ehitamise investeeringutoetuse kolmas taotlusvoor. Taotlusvoor on periood taotluse vastuvõtmisest kuni investeeringuobjekti sihipärase kasutamise kohustuse lõpuni.

Iga maaparandussüsteemi kohta esitatakse taotlusperioodil eraldi taotlus, kuhu koondatakse kõik selle taotleja poolt sellel maaparandussüsteemil kavandatavad tegevused. Kui üks taotleja taotleb toetust mitme süsteemi rekonstrueerimiseks, siis tuleb esitada mitu taotlust ehk iga maaparandussüsteemi kohta eraldi taotlus.

Üldinfo

Taotlus koosneb viiest sammust, mis tuleb järjest läbida. Järgmisesse sammu ei ole võimalik enne edasi liikuda, kui kõik kohustuslikud andmed on eelnevas sammus sisestatud.

Taotlus tuleb esitada e-PRIAs.

e-PRIA kasutusjuhend on leitav nupu „Vajad abi? Vajuta siia“ alt ning on kättesaadav igal taotluse/dokumendi täitmise sammul.

Andmeväljade täitmisel on taotlejale abiks küsimärgi kujutisega ikoonile vajutamisel avanevad infotekstid.

PRIA infotelefonid ja e-posti aadressid:

- PRIA infotelefon 1737
- e-posti aadress info@pria.ee

PRIA infotelefonide teenindusaeg on esmaspäevast reedeni kell 9.00-16.00. Lühendatud tööpäevade või erandolukordade korral on vastav teavitus PRIA kodulehel. e-PRIA teenused on kasutatavad ööpäevaringselt.

Ekraanipildi jagamine

Kui vajate e-PRIA teenuse kasutamisel PRIA teenistuja abi, siis on võimalik oma ekraanipilti e-PRIA kuvast jagada PRIA teenistujaga. Ekraanipildi jagamine tuleb PRIA teenistujaga enne telefoni teel kokku leppida.

Ekraanipildi jagamiseks tuleb taotlusel vajutada nuppu „Vajad abi? Vajuta siia“ ning siis „Jaga PRIA töötajaga enda ekraanipilti“**.** Pärast nupule vajutamist genereeritakse samasse aknasse unikaalne kood, mis tuleb öelda teenistujale, kellega ekraanipilti jagada soovite. Ühenduse loomisel kuvatakse teade teenistuja nimega, kellega on ekraanipilt jagatud.

Sessiooni saab igal ajahetkel katkestada. PRIA teenistuja näeb pilti vaid sellest e-PRIAs olevast ekraanivaatest, millel tegutsed. PRIA teenistuja ei saa kliendi eest ühtegi valikut teenuses ära teha.

Toetuse kohta tekkivatele sisulistele küsimustele leiad vastuse ka PRIA kodulehelt.

1. Portaali sisenemine

Toetustaotluse esitamine toimub e-PRIAs. e-PRIA portaali sisenemiseks on vaja ID-kaarti (ja selle PIN koode) või Mobiil-IDd. Siseneda on võimalik ka kasutades TARA (turvaline autentimine asutuste e-teenustesse) teenust, kus lisavõimalusena saab sisse logida kasutades pangalinki või Smart-IDd.

Kõigepealt tuleb siseneda e-PRIAsse ning valida autentimise võimalus.

2. Taotluse sammude kirjeldus

Taotluse esitamine koosneb viiest sammust: üldandmed, detailandmed, tegevused, katastritunnused ja esitamine.

Igas sammus saab soovi korral taotluse kustutada, vajutades nuppu „Kustuta taotlus“.

2.1 Üldandmed

Üldandmete samm koosneb kahest plokist:

- **Taotleja andmed.** Süsteem kuvab ekraanile PRIAle esitatud isiku- ja kontaktandmed taotluse menetluses vajalike toimingute ja infovahetuse läbiviimiseks. Isiku- ja kontaktandmeid saab uuendada e-PRIAs „Kliendi andmed“ sakis.
- **Volitatud esindaja andmed taotluse menetlemisel.** Süsteem kuvab ekraanile taotleja esindaja isiku- ja kontaktandmed, kellega PRIA võtab esmajärjekorras ühendust juhul, kui esitatud taotluse osas tekib küsimusi või on vaja edastada infot. Kui taotlejal on mitu esindajat ja esitatava taotluse osas soovitakse anda PRIAle kontaktisikuks mõni teine esindusõigust omav isik, siis saab seda teha vajutades nupule „Vaheta esindaja“. Seadusjärgsed õigused on automaatselt päritud Äriregistrist. Vajadusel saab ka volitusi anda siinsamas keskkonnas valides ülemiselt menüüribalt „Esindusõigused ja volitused“.

Järgmisesse sammu liikumiseks vajutage nuppu „Edasi“.

2.2 Detailandmed

Selles sammus saab sisestada andmeid taotleja ja kavandatava investeeringu kohta, mida on vaja taotluse menetlemiseks ning mis on aluseks järgnevates sammudes olevate andmeväljade eeltäitmiseks ja kontrollimiseks. Taotleja peab esitama iga maaparandussüsteemi kohta eraldi taotluse, kuhu koondatakse kõik selle taotleja poolt sellel maaparandussüsteemil kavandatavad tegevused.

Sammus tuleb esmalt sisestada konkreetse maaparandussüsteemi kood, mis pärineb maaparandussüsteemide registrist.

Väljale „Taotlejana olen“ on vajalik märkida kellena taotlema tullakse. See on vajalik nii seireks, edasiste andmeväljade jaoks ning selleks, et teatud taotlejad saavad toetust taotleda ainult keskkonnakaitserajatiste ehitamiseks (füüsilised isikud, erametsaomanikust ettevõtjad, metsaühistud ja mittetulundusühingud). Maaparandusühistud valivad valikust maaparandusühistu, eraisikud füüsilise isiku, mittetulundusühing kas mittetulundusühingu või metsaühistu ning äriühingutel/FIE-del tuleb teha valik järgnevate valikute seast:

- põllumajandustootjast ettevõtja/FIE

- muu ettevõtja/FIE
- erametsaomanikust ettevõtja (ettevõtja, kelle omandis on metsamaad)
- metsaühistu (valivad vajadusel ainult tulundusühistud)

Detailandmete sammus saab taotleja märkida, kas soovib toetust ka käibemaksu osale. Käibemaksukohustuslase kontroll toimub automaatselt äriregistrist (v.a füüsiline isik, kes ei ole käibemaksukohustuslane) ning antud väli ei ole taotleja poolt muudetav. Kui taotleja ei ole käibemaksukohustuslane, siis saab taotleja valida, kas soovib toetust ka käibemaksu osale. Antud küsimuse vastus tuleb taotlejal põhjalikult läbi mõelda. Kui taotlemise hetkel ei ole taotleja käibemaksukohustuslane ning taotletakse toetust ka käibemaksule, siis võib juhtuda, et enne maksetaotluse esitamist on ettevõte muutunud käibemaksukohustuslaseks ning taotlusele on vaja sisse viia muudatus. See tähendaks aga taotlejale määratud toetussumma muutumist.

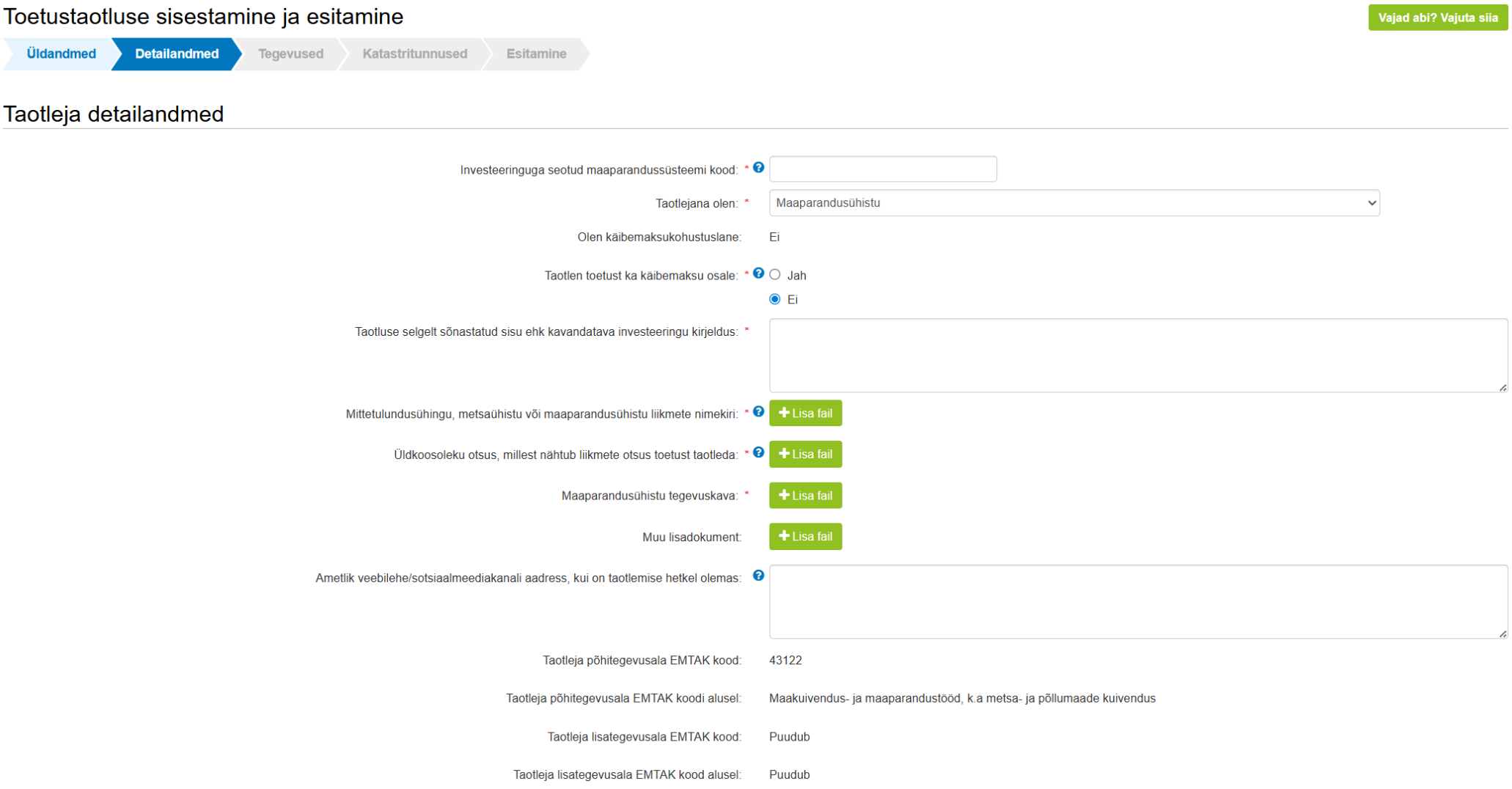
Mittetulundusühingutel (MTÜ), metsaühistutel ja maaparandusühistutel (MPÜ) tuleb siin sammus lisada taotlusele ka oma liikmete nimekiri, üldkoosoleku otsus toetuse taotlemise kohta ning MPÜ-del ka kehtiv tegevuskava. Kui taotlusega esitatakse ainult organisatsiooni põhikiri, millest nähtub üldine liikmete nimel metsanduslike/maaparanduslike toetuste taotlemise lubamine, siis ainult põhikirjast ei piisa, vaid peab olema üldkoosoleku otsus. Tegevuskava kehtivuse kontrollimiseks tuleb lisada üldkoosoleku protokoll vastava otsusega andmeväljale „Muu lisadokument“.

Võimalus on sisestada ka muid lisadokumente, näiteks MTÜ liikmete nõusolekut toetuse taotlemiseks ja sellega kaasnevate kohustuste võtmiseks, kui see ei tulene üldkoosoleku otsusest, üldkoosoleku protokollist vm dokumendist.

Väljale „Ametlik veebilehe/sotsiaalmeediakanali aadress, kui on taotlemise hetkel olemas“ saab lisada aadressi juhul, kui taotlejal on taotletava toetuse tegevustega seotud veebileht.

Sammus kuvatakse automaatselt äriregistrist ka taotleja põhitegevusala ja lisategevusalad koos EMTAK koodidega, mis on vajalikud taotluse hindamiseks.

Pilt 1. Detailandmete samm maaparandusühistuna taotlemisel.

2.3 Tegevused

Taotleja sisestab siin sammus tegevused, millele soovib toetust taotleda. Tegevuste sisestamiseks tuleb vajutada nupule „Lisa uus tegevus“.

Iga kavandatav investeering tuleb sisestada eraldi tegevusena.

Tegevused jagunevad kolme gruppi

1. põhitegevus;
2. ettevalmistav töö;
3. kaasnev tegevus.

Tegevuste sisestamisel alustatakse alati põhitegevuse andmete sisestamisega ning seejärel sisestatakse põhitegevusega seotud ettevalmistavad tööd ja kaasnevad tegevused. Näiteks sisestatakse kõigepealt põhitegevusena „Keskkonnakaitserajatise ehitamine“ ning alles seejärel saab sisestada selleks tehtud ettevalmistava projekteerimise töö või tegevusega kaasneva omanikujärelevalve tellimise andmed. **Ühele taotlusele sisestatakse kõik ühel maaparandussüsteemil kavandatavad tegevused**.

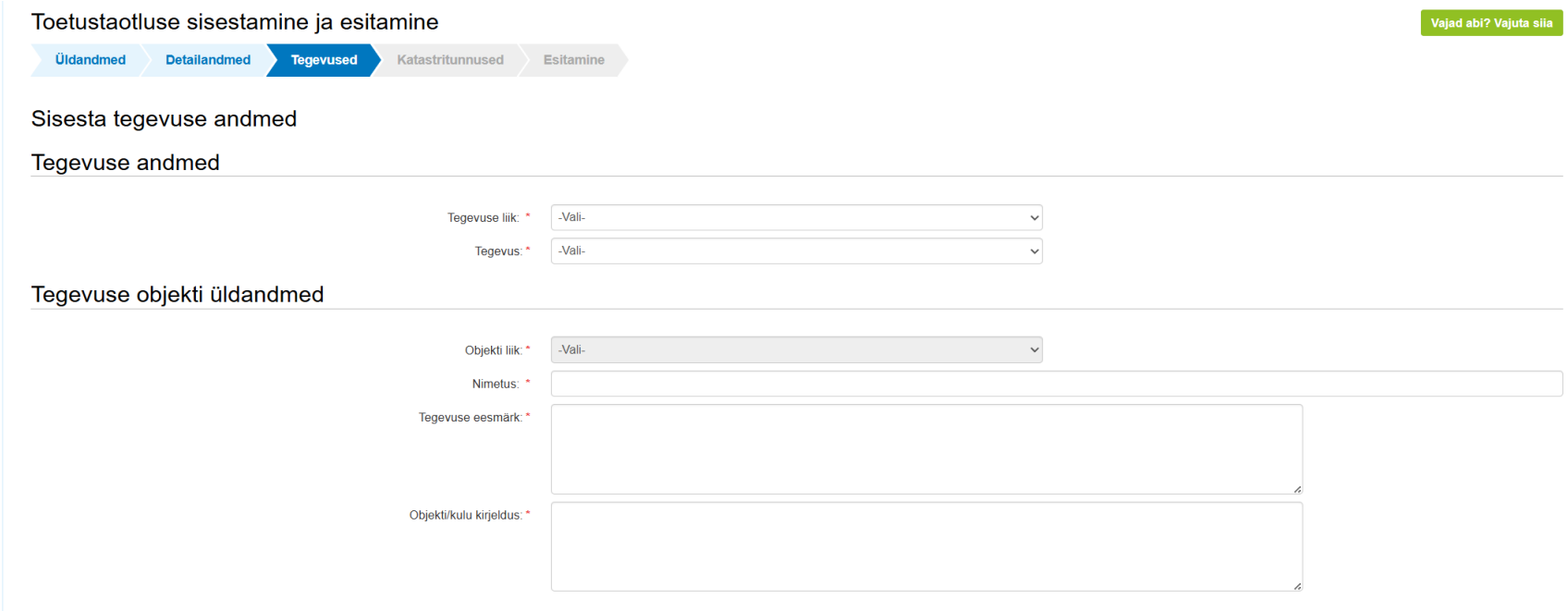
Kui kavandatud tegevuseks on **olemasoleva kuivendussüsteemi terve süsteemi ulatuses ümbertegemine veerežiimi kahepoolseks reguleerimissüsteemiks, siis sisestatakse tegevuseks veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi rekonstrueerimine** ja toetuse määraks 100%. Kui **kuivendussüsteem rekonstrueeritakse veerežiimi kahepoolseks reguleerimissüsteemiks osaliselt**, antakse toetust kuni 100 % veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi rekonstrueerimise abikõlblikest kuludest üksnes selles osas, kus kuivendussüsteem veerežiimi kahepoolseks reguleerimissüsteemiks muudeti.

Ehk **osaliselt teiseks süsteemiks ümberrekonstrueerimine sisestatakse taotlusele 2 põhitegevusena**: 1. Kuivendussüsteemi kuuluv hoone või rajatis (toetuse määr 75%, abikõlblik summa arvutatakse proportsionaalselt rekonstrueeritava süsteemi maa-ala pindala järgi, mis jääb kuivendussüsteemiks) 2. Veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi hoone või rajatis (toetuse määr 100%, abikõlblik summa arvutatakse proportsionaalselt rekonstrueeritava süsteemi maa-ala pindala järgi, mis muudetakse kavandatud tegevustega veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemiks).

Kui taotlusel on erineva toetuse määraga põhitegevused, on toetuse määraks ettevalmistava töö tegemise puhul väiksema toetuse määraga tegevusele kohalduv toetuse määr (nt kui kuivendussüsteemi rekonstrueerimisele ja veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi rekonstrueerimisele või keskkonnakaitserajatisele, mis on erineva toetuse määraga, on üks ja sama projekt ehk ettevalmistav töö, siis kohaldatakse sellele väiksemat määra ehk 75%). Ka taotlusel sisestatakse sellised ettevalmistavad tööd väiksema toetuse määraga põhitegevuse külge.

Kaasnevad tegevused (sh eesvoolu rekonstrueerimine) sisestatakse nendega otseselt seotud tegevuste kohta/külge ning need on põhitegevusega sama toetuse määraga.

Pilt 2. Samm „Tegevused“ üldandmed

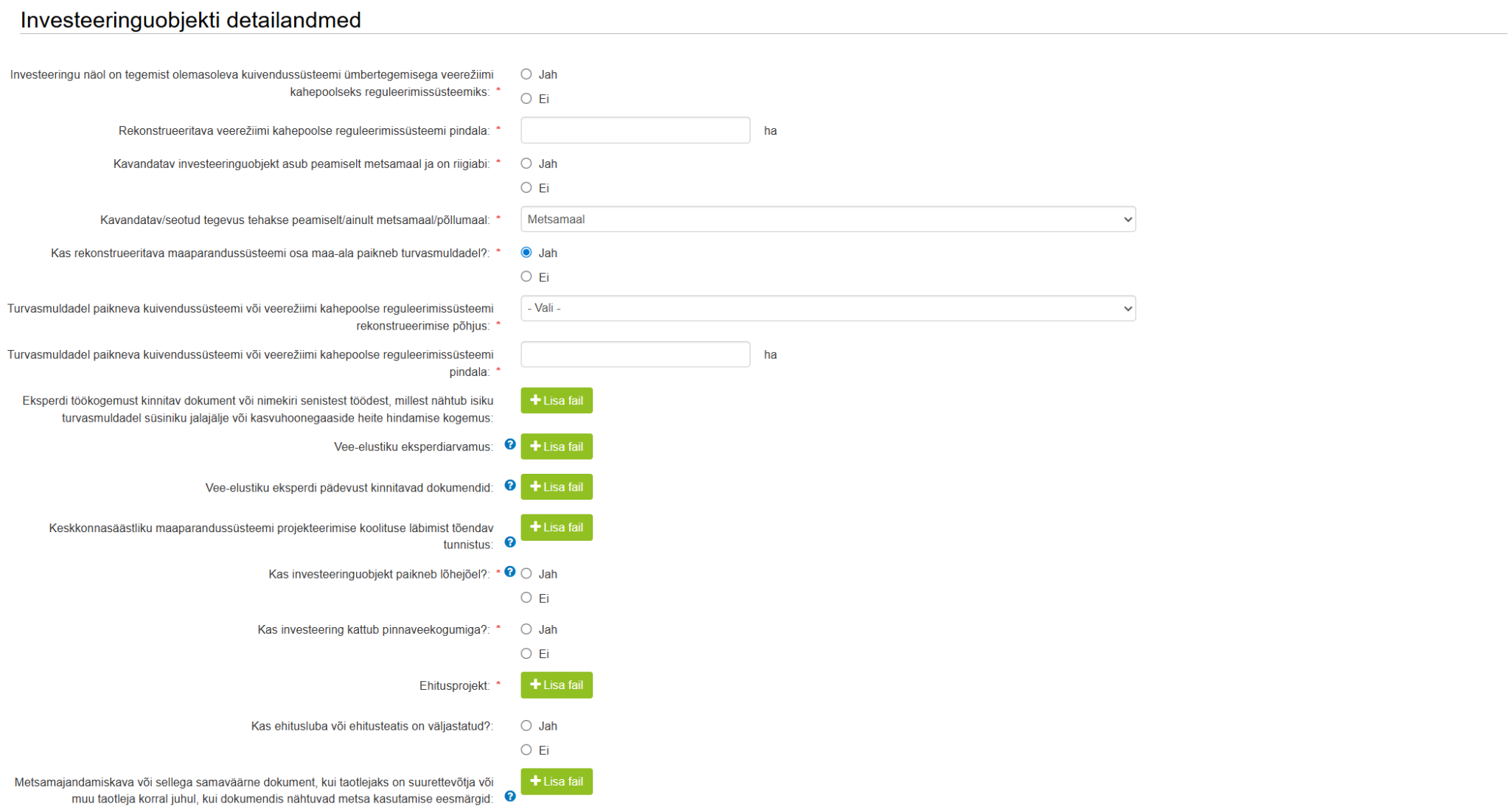

Tegevuse sammu Investeeringuobjekti detailandmete plokis tuleb täita erinevaid andmevälju vastavalt kavandatavatele tegevustele ning toetuse taotlemisega seotud nõuetele.

Näiteks saab siin plokis märkida, kas kavandatav tegevus tehakse peamiselt metsamaal või põllumaal (kas ei ole riigiabi, kas on riigiabi või vähese tähtsusega abi), lisada kohustuslikke dokumente ning märkida kas investeering kattub kas lõhejõe või pinnaveekogumiga. Plokis saab taotlusele sisestada ehitamise ja rekonstrueerimise puhul kohustusliku ehitusprojekti ning märkida teavet ehitusloa väljastamise kohta. Ehitusluba/-teatis ei pea olema olemas taotluse esitamise hetkel, aga kuna tegemist on taotleja nõudega, siis peab luba/teatis olemas olema enne otsuse vormistamist.

Keskkonnakaitserajatise ehitamise korral on vajalik määratleda, millisel eesmärgil keskkonnakaitserajatis ehitatakse (hajukoormuse vähendamiseks, elurikkuse kasvuks ehk elupaiku pakkuval eesmärgil või mõlemal eesmärgil) ning valida klassifikaatorist vastav rajatise liik, mida arvestatakse hindepunktide andmisel. Kui klassifikaatoris ei ole rajatise liiki kirjas, saab selle kirjutada taotlusele tekkivale andmeväljale, valides klassifikaatorist Muu. Mõlemal eesmärgil rajatava keskkonnakaitserajatise liik/nimetus tuleb taotlejal endal andmeväljale kirja panna.

Pilt 3. Samm „Tegevused“ Investeeringuobjekti detailandmete andmeväljad veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi rekonstrueerimise korral.

Ostumenetluse protsessi jaoks on taotlejal vaja kindlaks teha kogu taotluse abikõlblik maksumus. Taotluse abikõlblik maksumus on vajalik selleks, et selgeks teha, kas taotluse puhul on vajalik korraldada ostumenetlus riigihangete registris või piisab taotlusel pakkumuste või kulu kirjelduse esitamisest. Peale taotluse kogumaksumuse selgumist ning juhul, kui vajalik on esitada pakkumused (mitte korraldada hanget), vaadatakse maksumusi tegevuste põhiselt. Kui tegevuse kulu on 20 000 eurot või väiksem, siis ei ole tegevusele pakkumusi vaja lisada ning tegevuse kulu tuleb kirjeldada sama sammu üldandmete väljal „Projekti/kulu kirjeldus“. Soovi korral saab ostumenetluse plokki juurde lisada ka kulu kirjeldust tõendavad dokumendid. Kui tegevuse kulu on 20 000,01-99 999,99 eurot, siis on tegevuse kohta kohustus lisada 3 pakkumust.

Kui taotluse abikõlblik summa on 100 000 eurot või enam, siis ei ole vaja taotlusele pakkumusi lisada, vaid on vaja kirjeldada maksumuse prognoos. Prognoosis esitatakse andmed projekti kogumaksumuse ja abikõlblike kulude kohta, mis peavad olema põhjendatud ja üksikasjalikult kirjeldatud, tuginema tegelikele asjaoludele ning olema vajaduse korral tõendatavad. Kui prognoosi aluseks on võetud pakkumused, siis võib need ka taotlusele lisada. Kui hange on riigihangete registris juba läbi viidud, siis saab taotlusele sisestada läbiviidud ostumenetluse numbri riigihangete registrist.

Kui kulud nt ettevalmistavatele töödele on juba ellu viidud, siis need kulud saab taotlusega koos esitada.

Pilt 4. Samm „Tegevused“ ostumenetluse andmed.

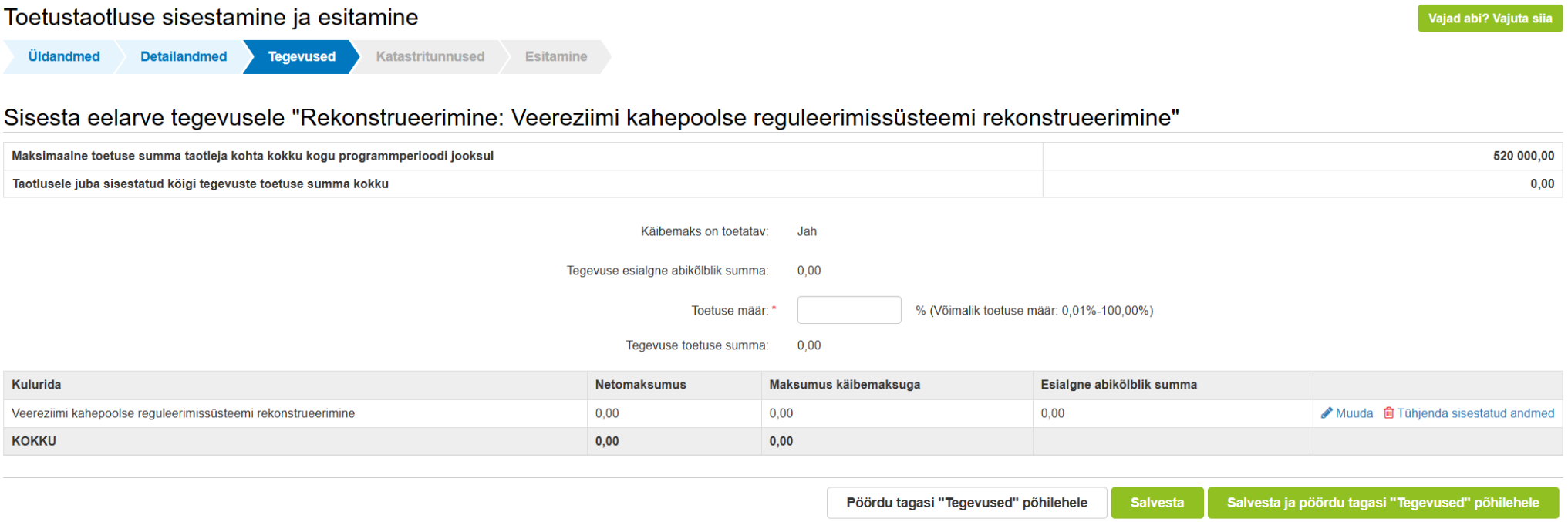
Iga tegevuse kohta tuleb sisestada ka eelarve. Nii nagu tuleb sisestada iga tegevus eraldi, tuleb ühekaupa sisestada tegevuste kohta ka eelarved. Eelarve andmete sisestamisel tuleb taotlejal endal märkida ära **taotletava tegevuse toetuse määr** vastavalt kavandatavale tegevusele (toetuse määrad erinevate tegevuste puhul leiab määruse paragrahvist 6) ning asuda sisestama eelarve kulurea andmeid.

Igale tegevusele tuleb kindlasti märkida õige ühik – nt eesvoolu rekonstrueerimisel „km“ (kilomeeter) ning projekteerimistöö puhul „tk“ (tükk).

Toetussumma arvutamiseks tuleb kulurea tabelis vajutada „Muuda“ ning seejärel „Salvesta“.

NB! Omanikujärelevalve tegemise abikõlblik kulu on kuni 5 % tegevusega otseselt seotud ehitamise või rekonstrueerimise abikõlblikust maksumusest.

Pilt 5. Eelarve kuva.

2.4 Katastritunnused

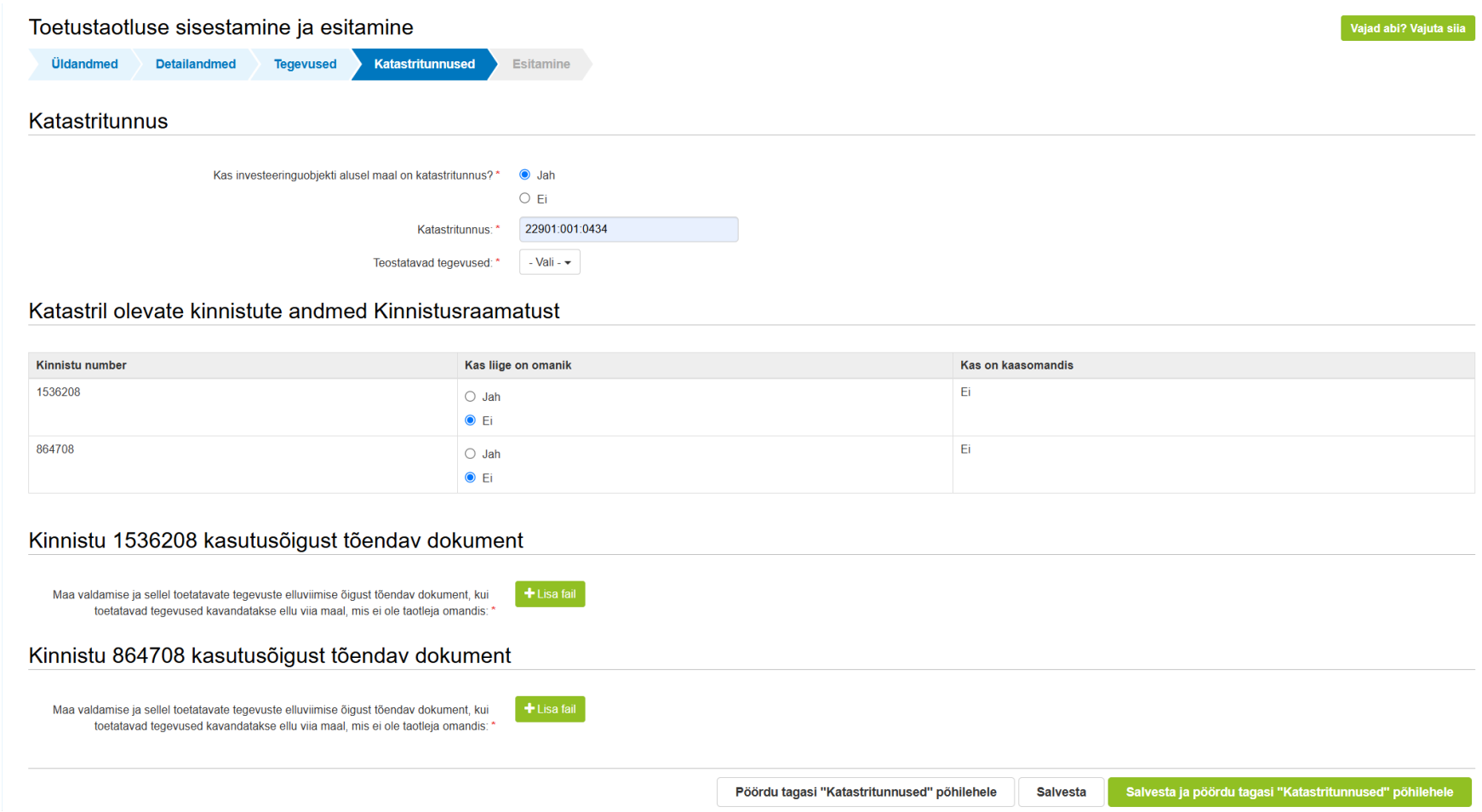
Selles sammus tuleb sisestada kõik katastritunnused, mis on taotlusaluste investeeringuobjektidega seotud.

Maa, millel toetatavat tegevust ellu viiakse, välja arvatud metsamaa, peab olema taotleja või tema liikme valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

Metsamaa, millel toetatavat tegevust ellu viiakse, peab olema taotleja või tema liikme omandis.

Sammus tuleb märkida ära tegevused, mis on konkreetse katastriga seotud ning vajadusel lisada maa valdamise õigust tõendav dokument või kaasomandi puhul kaasomanike nõusolekud. Kui taotleja näol on tegemist katastril oleva kinnistu omanikuga, tehakse automaatselt kontroll Kinnistusraamatust.

Pilt 7. Samm „Katastritunnused“.

2.5 Esitamine

Esitamise sammus kuvab süsteem taotletava summa. Taotlejal on võimalik avada täidetud taotluse PDF eelvaade veendumaks, et kõik andmed on korrektselt taotlusele kirja saanud.

Maksuvõlgade või nende puudumise info uuendatakse EMTAst üks kord ööpäevas. **Kui maksuvõlg tasutakse taotlusperioodi viimasel päeval, siis ei uuene andmed samal päeval ning taotlus võib jääda õigeaegselt esitamata.**

Märkige nõutud kinnitused ning esitage taotlus vajutades nuppu „Esita taotlus“. Süsteem palub taotlejal veidi oodata ning mitte arvuti juurest lahkuda, kuni taotlus registreeritakse ning taotlejale kuvatakse taotluse ülaserva nii taotluse registreerimise number kui ka taotlustoimiku number. Kohe pärast nupule „Esita taotlus“ vajutamist e-PRIAst väljumisel või akna sulgemisel võib taotlus jääda registreerimata ning seega ka õigeaegselt esitamata. Seetõttu palume rahulikult oodata ning süsteemil taotlus registreerida.

Pärast seda saate e-PRIAst väljuda.